

EUROPESE
REKENKAMER

Verslag over de jaarrekening van het Europees Instituut voor innovatie en technologie (EIT) betreffende het begrotingsjaar 2019

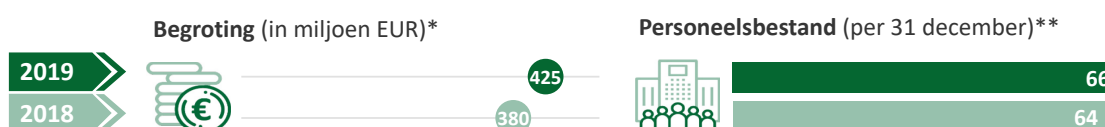
vergezeld van het antwoord van het Instituut

Inleiding

01 Het Europees Instituut voor innovatie en technologie (“het Instituut” ofwel “EIT”) is gevestigd te Boedapest. Het werd opgericht bij Verordening (EG) nr. 294/2008 van het Europees Parlement en de Raad van 11 maart 2008¹ (de oprichtingsverordening) zoals gewijzigd bij Verordening (EU) nr. 1292/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013². Het heeft als doel de innovatiecapaciteit van de lidstaten en de Europese Unie te versterken om op die manier bij te dragen tot duurzame economische groei en een duurzame concurrentiepositie in Europa. Het Instituut kent subsidies toe aan een groeiend aantal “kennis- en innovatiegemeenschappen” (KIG's) waarin het hoger onderwijs, de onderzoekssector en het bedrijfsleven samenwerken en waarmee wordt beoogd innovatie en ondernemerschap te stimuleren. De KIG's coördineren de activiteiten van honderden partners. Uit de door het Instituut verleende subsidies worden de kosten van de partners vergoed alsmede de kosten die voortvloeien uit de coördinatieactiviteiten van de KIG's. In 2019 bedroegen de operationele uitgaven in verband met KIG-subsidies 434 miljoen EUR, ofwel 98 % van de totale uitgaven in 2019.

02 *Grafiek 1* bevat de belangrijkste cijfers met betrekking tot het Instituut³.

Grafiek 1: De belangrijkste cijfers met betrekking tot het Instituut

* De begrotingscijfers zijn gebaseerd op de totale betalingskredieten die tijdens het begrotingsjaar beschikbaar waren.

** Het personeelsbestand bestaat uit EU-ambtenaren, tijdelijke EU-functionarissen, arbeidscontractanten van de EU en gedetacheerde nationale deskundigen; uitzendkrachten en consultants vallen hier niet onder.

Bron: Geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018 en voorlopige geconsolideerde jaarrekening van de Europese Unie, begrotingsjaar 2019; personeelscijfers verstrekt door het Instituut.

¹ PB L 97 van 9.4.2008, blz. 1.

² PB L 347 van 20.12.2013, blz. 174.

³ Meer informatie over de bevoegdheden en activiteiten van het Instituut is te vinden op zijn website: <https://eit.europa.eu/>.

Toelichting bij de betrouwbaarheidsverklaring

03 De door de Rekenkamer gehanteerde controleaanpak omvat analytische controleprocedures, rechtstreekse toetsing van verrichtingen en een beoordeling van de essentiële controles van de toezicht- en controlesystemen van het Instituut. Hierbij komt nog informatie uit het werk van andere controleurs alsmede een analyse van de door de leiding van het Instituut verstrekte informatie.

De aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde betrouwbaarheidsverklaring van de Rekenkamer — verslag van de onafhankelijke controleur

Oordeel

04 Wij hebben het volgende gecontroleerd:

- a) de rekeningen van het Instituut, die bestaan uit de financiële staten⁴ en de verslagen over de uitvoering van de begroting⁵ betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar, en
- b) de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij die rekeningen,

zoals voorgeschreven in artikel 287 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).

Betrouwbaarheid van de rekeningen

Oordeel over de betrouwbaarheid van de rekeningen

05 Naar ons oordeel geven de rekeningen van het Instituut over het op 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten een getrouw beeld van de financiële situatie van het Instituut per 31 december 2019,

⁴ De financiële staten omvatten de balans en de staat van de financiële resultaten, het kasstroomoverzicht en het mutatieoverzicht van de nettoactiva, alsook een overzicht van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaglegging en andere toelichtingen.

⁵ De verslagen over de uitvoering van de begroting omvatten de verslagen die een samenvatting zijn van alle begrotingsverrichtingen en de bijbehorende toelichtingen.

van de resultaten van zijn verrichtingen en kasstromen en van de veranderingen van de nettoactiva in het op die datum afgesloten begrotingsjaar, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Deze zijn gebaseerd op internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector.

Wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen bij de rekeningen

Ontvangsten

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen

06 Naar ons oordeel zijn de onderliggende ontvangsten bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Betalingen

Oordeel over de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende betalingen bij de rekeningen

07 Naar ons oordeel zijn de onderliggende betalingen bij de rekeningen betreffende het per 31 december 2019 afgesloten begrotingsjaar op alle materiële punten wettig en regelmatig.

Grondslag voor de oordelen

08 Wij verrichtten onze controle overeenkomstig de internationale controlestandaarden (ISA) en de regels inzake beroepsethiek van IFAC en de internationale standaarden van hoge controle-instanties (ISSAI) van INTOSAI. Onze verantwoordelijkheden volgens die standaarden worden nader beschreven in het onderdeel van ons verslag over de verantwoordelijkheden van de controleur. We zijn onafhankelijk, zoals voorgeschreven in de Ethische gedragscode voor professionele accountants (Code of Ethics for Professional Accountants) van de International Ethics Standards Board for Accountants ("IESBA Code") en de ethische vereisten die relevant zijn voor onze controle, en we hebben ons van onze andere ethische verantwoordelijkheden gekweten in overeenstemming met

deze vereisten en de IESBA Code. Wij achten de verkregen controle-informatie toereikend en geschikt als grondslag voor ons oordeel.

Verantwoordelijkheden van de leiding en de met governance belaste personen

09 Overeenkomstig de artikelen 310-325 van het VWEU en het financieel reglement van het Instituut is de leiding verantwoordelijk voor het opstellen en weergeven van de rekeningen van het Instituut op basis van de internationaal aanvaarde boekhoudnormen voor de overheidssector, alsmede voor de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Dit omvat het ontwerpen, invoeren en in stand houden van internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor het opmaken en weergeven van financiële staten die geen afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten bevatten. De leiding dient er ook voor te zorgen dat de in de financiële staten weergegeven activiteiten, financiële verrichtingen en informatie in overeenstemming zijn met de officiële vereisten die voor deze financiële staten gelden. De leiding van het Instituut draagt uiteindelijk de verantwoordelijkheid voor de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen die ten grondslag liggen aan de rekeningen.

10 Bij het opstellen van de rekeningen is de leiding verantwoordelijk voor het beoordelen van het vermogen van het Instituut om zijn activiteiten voort te zetten. De leiding dient in voorkomend geval kwesties te melden die verband houden met de bedrijfscontinuïteit van het Instituut en dient het boekhoudkundige continuïteitsbeginsel te hanteren, tenzij zij voornemens is om de entiteit te liquideren of om haar activiteiten stop te zetten, of als er geen realistisch alternatief bestaat.

11 Degenen die belast zijn met governance zijn verantwoordelijk voor de supervisie van het proces van financiële verslaglegging over het Instituut.

De verantwoordelijkheden van de controleur voor de controle van de rekeningen en de onderliggende verrichtingen

12 Onze doelstellingen bestaan erin, redelijke zekerheid te verkrijgen over de vraag of de rekeningen van het Instituut geen afwijkingen van materieel belang vertonen en of de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn, alsmede op basis van onze controle het Europees Parlement en de Raad of andere betrokken kwijtingsautoriteiten een betrouwbaarheidsverklaring te verschaffen over de betrouwbaarheid van de rekeningen van het Instituut en de wettigheid en

regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen. Redelijke zekerheid is een hoge mate van zekerheid, maar geen garantie dat bij een controle een bestaande materiële afwijking of niet-conformiteit altijd zal worden opgespoord. Deze kan voortkomen uit fraude of fouten en wordt van materieel belang geacht indien hiervan, afzonderlijk of geaggregeerd, redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat deze invloed heeft op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze rekeningen nemen.

13 Voor de ontvangsten verifiëren wij de van de Commissie of samenwerkende landen ontvangen subsidies en beoordelen wij de procedures van het Instituut voor het innen van vergoedingen en andere inkomsten, voor zover van toepassing.

14 Ten aanzien van de uitgaven onderzoeken wij betalingsverrichtingen wanneer de uitgaven zijn gedaan, geboekt en goedgekeurd. Dit onderzoek betreft alle soorten betalingen (inclusief die voor de verwerving van activa) behalve voorschotten op het moment waarop deze worden gedaan. Voorschotbetalingen worden onderzocht wanneer de ontvanger van de middelen het passende gebruik ervan aantoont en het Instituut dit als rechtvaardiging accepteert door het afwickelen van de voorschotbetaling in hetzelfde jaar of later.

15 In overeenstemming met de ISA's en ISSAI's passen wij professionele oordeelsvorming toe en houden wij gedurende de hele controle een professioneel-kritische instelling. Daarnaast:

- identificeren en beoordelen we de risico's op afwijkingen van materieel belang in de rekeningen en op niet-conformiteit van materieel belang van de onderliggende verrichtingen met vereisten uit de wet- en regelgeving van de Europese Unie, hetzij door fraude, hetzij door fouten, ontwerpen we in het licht van die risico's controleprocedures en voeren we deze uit, en verkrijgen we controle-informatie die toereikend is en geschikt als grondslag voor onze oordelen. Het risico dat een afwijking of niet-conformiteit van materieel belang als gevolg van fraude niet wordt ontdekt is groter dan bij fouten, aangezien er bij fraude sprake kan zijn van collusie, vervalsing, opzettelijke omissies, verkeerde voorstellingen van zaken of het terzijde stellen van de internebeheersingsmaatregelen;
- verkrijgen we inzicht in de internebeheersingsmaatregelen die relevant zijn voor de controle om controleprocedures op te zetten die onder de gegeven omstandigheden adequaat zijn, maar niet om een oordeel uit te spreken over de doeltreffendheid van de internebeheersingsmaatregelen;

- beoordelen we de geschiktheid van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaglegging en van de redelijkheid van de boekhoudkundige schattingen en de daarmee samenhangende informatieverstopping door de leiding;
- trekken we conclusies over de geschiktheid van de wijze waarop de leiding het continuïteitsbeginsel hanteert en, op basis van de verkregen controle-informatie, over het al dan niet bestaan van materiële onzekerheden die verband houden met gebeurtenissen of omstandigheden die mogelijk aanzienlijke twijfel doen rijzen over het vermogen van het Instituut om zijn bedrijfsactiviteiten voort te zetten. Als we tot de conclusie komen dat er een materiële onzekerheid bestaat, zijn we verplicht in ons verslag als controleur de aandacht te vestigen op de gerelateerde informatie in de rekeningen of, indien de informatie ontoereikend is, ons oordeel aan te passen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die we hebben verkregen tot de datum van vaststelling van ons verslag als controleur. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar bedrijfsactiviteiten niet langer kan voortzetten;
- evalueren we de algemene presentatie, structuur en inhoud van de rekeningen, met inbegrip van de toelichtingen, en beoordelen we of de rekeningen de onderliggende verrichtingen en gebeurtenissen zodanig weergeven dat een getrouw beeld ontstaat;
- verkrijgen we voldoende passende controle-informatie met betrekking tot de financiële informatie van het Instituut om een oordeel te formuleren over de rekeningen en de onderliggende verrichtingen. Wij zijn verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de controle. We blijven als enige verantwoordelijk voor ons controleoordeel.
- hebben we in voorkomend geval rekening gehouden met de controlewerkzaamheden die de onafhankelijke extern controleur heeft verricht ten aanzien van de rekeningen van het Instituut, zoals bepaald in artikel 70, lid 6, van het Financieel Reglement van de EU.

Wij communiceren met de leiding onder meer over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over significante controlebevindingen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de internebeheersingsmaatregelen die we tijdens onze controle constateren. We bepalen welke van de punten die we met het Instituut hebben besproken, het belangrijkste waren bij de controle van de rekeningen over de huidige periode en dus de essentiële controleaangelegenheden vormen. Wij beschrijven deze aangelegenheden in ons verslag als controleur, tenzij openbaarmaking ervan verboden is op grond van de wet- en regelgeving of we, in zeer uitzonderlijke omstandigheden, besluiten dat een aangelegenheid niet in ons verslag moet worden opgenomen omdat redelijkerwijs te verwachten is dat de negatieve gevolgen daarvan zwaarder wegen dan de voordelen van een dergelijke mededeling voor het algemeen belang.

16 De hiernavolgende opmerkingen doen niets af aan het oordeel van de Rekenkamer.

Opmerkingen over de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen

17 Uit onze controle van betalingsverrichtingen bleek dat de controleprocedures van het Instituut over het algemeen werkten zoals beoogd. We troffen één uitzondering aan: het Instituut had een betaling van 1 200 EUR gedaan voor de vergoeding van reis- en verblijfskosten, hoewel de toepasselijke dienstverleningsovereenkomst niet in dergelijke vergoedingen voorzag.

Opmerkingen over de internebeheersingsmaatregelen

18 In ons Speciaal verslag nr. 04/2016⁶ merkten wij op dat de sterke toename van de begroting van het EIT en het stijgende aantal KIG's (kennis- en innovatiegemeenschappen) niet gepaard gingen met een significante stijging van het aantal posten. Tijdens onze follow-up van dit speciaal verslag in 2019 constateerden we dat de begroting van het EIT met nog eens 600 miljoen EUR zou worden verhoogd in het kader van het meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 — een stijging van 25 % ten opzichte van het huidige MFK — terwijl het aantal personeelsleden beperkt zou blijven tot maximaal 70. We concluderen dat er nog steeds een risico bestaat dat het EIT in de toekomst niet voldoende capaciteit zal hebben om zijn toegenomen werklast aan te kunnen en dat dit risico sinds onze eerste controle niet is afgenomen, maar nog verder is toegenomen.

Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

19 De *bijlage* bevat een overzicht van de maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer van voorgaande jaren.

Dit verslag werd door kamer IV onder leiding van de heer Alex Brenninkmeijer, lid van de Rekenkamer, te Luxemburg vastgesteld op 22 september 2020.

Voor de Rekenkamer

Klaus-Heiner Lehne
President

⁶ SV nr. 04/2016: “Het Europees Instituut voor innovatie en technologie moet zijn uitvoeringsmechanismen en elementen van zijn opzet veranderen om de verwachte impact te verwezenlijken”, blz. 40, paragraaf 82.

Bijlage — Follow-up van de opmerkingen van voorgaande jaren

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2014	Terwijl KIG's strategieën voor financiële duurzaamheid moeten ontwikkelen, blijven zij afhankelijk van financiering van het EIT en de KIG-partners.	Loopt nog
2015	In haar Speciaal verslag nr. 04/2016 concludeerde de Rekenkamer dat de financieringsvoorwaarde dat de bijdrage van het EIT aan de KIG's niet hoger mag zijn dan 25 %, weinig of geen toegevoegde waarde had.	Afgerond
2015	De oprichtingsverordening van het EIT bepaalt dat het EIT tot taak heeft “financiële middelen uit de publieke en de particuliere sector aan te trekken en (...) zal (...) trachten een aanzienlijk, stijgend aandeel van zijn begroting uit particuliere bronnen en uit door de eigen activiteiten gegenereerd inkomen te betrekken”.	Afgerond
2016/2017	Vanaf de oprichting van het Instituut in 2008 tot juli 2014 heeft het EIT viermaal een nieuwe directeur benoemd. De post van directeur wordt sinds augustus 2014 op interimbasis vervuld.	Afgerond

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2016	Ondanks de sterke toename van de begroting van 309 miljoen EUR (2008-2013) tot 2,4 miljard EUR (2014-2020) en de toename van het aantal KIG's van drie naar zes aan het eind van 2016 veranderde het toegestane aantal posten van het Instituut niet significant.	Nog af te handelen (Hierover heeft het Instituut geen controle)
2017	In 2017 voerde het Instituut een papierloos systeem voor betalingen in. Dit bracht wijzigingen in de procedures en het boekhoudsysteem van het Instituut met zich mee. Het boekhoudsysteem was echter sinds 2012 niet opnieuw gevalideerd.	Afgerond
2017	Evenals in voorgaande jaren besteedden de KIG's de door het EIT toegekende subsidiebedragen niet volledig.	Loopt nog
2017	Het EIT monitorde de prestaties van de KIG's en berekende enkele prestatiecorrecties. Deze correcties hadden echter voor geen enkele KIG financiële gevolgen, omdat het EIT van de financiële correcties en de prestatiecorrecties enkel de hoogste toepast.	Nog af te handelen (Hierover heeft het Instituut geen controle)

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2017	In 2017 hebben alle KIG's duurzaamheidsstrategieën overeenkomstig de richtsnoeren van het EIT vastgesteld, wat een belangrijke stap was op weg naar een duurzamere toekomst voor de KIG's. De inkomsten die de KIG's genereerden en de cofinanciering van KIG-partners blijven echter zeer laag.	Loopt nog
2017	Het EIT publiceert kennisgevingen van vacatures op zijn eigen website en op de website van DG HR, maar gewoonlijk niet op de website van het Europees Bureau voor personeelsselectie (EPSO).	Loopt nog
2017	E-aanbesteding: eind 2017 had het Instituut voor bepaalde procedures e-facturering ingevoerd, maar geen e-aanbesteding en e-inschrijving.	Afgerond
2017	Krachtens zijn statuten kan het EIT zijn tijdelijke personeel enkel een overeenkomst voor bepaalde duur aanbieden met een maximale duur van vijf jaar, die één keer met vijf jaar kan worden verlengd. Dit kan mogelijk een belemmering vormen voor de continuïteit van de werkzaamheden.	Loopt nog (Hierover heeft het Instituut geen controle)

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2018	Het Instituut betaalde 3 000 EUR aan schooltoelagen aan personeelsleden voor wie het Instituut het schoolgeld al betaalde; dit is onregelmatige dubbele financiering van onderwijs, wat volgens het ambtenarenstatuut van de EU niet is toegestaan. Het Instituut dient deze situatie te regulariseren en schoolkosten te dekken in overeenstemming met het rechtskader.	Afgerond
2018	Het Instituut betaalde de beloning van een lid van de raad van bestuur gedurende anderhalf jaar aan de verkeerde persoon. Het Instituut moet zijn internebeheersingsprocedures verbeteren om ervoor te zorgen dat betalingen worden gedaan aan de juiste ontvangers.	Afgerond
2018	De door het EIT uitgevoerde controles vooraf van de IT-kaderovereenkomst waren niet doeltreffend. Het Instituut moet de controles vooraf van betalingen in het kader van dergelijke overeenkomsten aanpassen en zorgen voor een mededingingsprocedure voor alle aanbestedingen.	Afgerond

Jaar	Opmerkingen van de Rekenkamer	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van de opmerkingen van de Rekenkamer (Afgerond / Loopt nog / Nog af te handelen / N.v.t.)
2018	Het Instituut betaalde de afgesproken voorfinanciering aan twee KIG's te laat, hoewel subsidieverrichtingen de kernactiviteiten van het Instituut zijn. Het Instituut moet zijn behoeften aan kasmiddelen tijdig beheren en elk risico op verdragingsrente en reputatieschade vermijden.	Afgerond
2018	Hoewel voor alle KIG's duurzaamheidsplannen werden vastgesteld in overeenstemming met de EIT-richtsnoeren, blijft de vooruitgang op weg naar duurzaamheid beperkt. Het EIT moet zich richten op "lean management"-structuren, de portefeuille van de uitgeoefende activiteiten herzien en alternatieve inkomstenbronnen bevorderen om de KIG's financieel minder afhankelijk van het EIT te laten worden.	Loopt nog

Antwoord van het Agentschap

17. De betreffende betaling verwijst naar de reis- en verblijfkosten van een tijdelijke werknemer die in het belang van de dienst een dienstreis heeft gemaakt. Derhalve is de terugbetaling van de kosten gerechtvaardigd. Het is belangrijk op te merken dat het EIT wegens het ernstige personeelstekort ten opzichte van zijn mandaat en begroting afhankelijk is van de aanvullende ondersteuning van tijdelijk personeel. Desondanks erkent het EIT dat terugbetaling van kosten niet in het kadercontract voor de levering van tijdelijke diensten is opgenomen en zal de nodige juridische wijzigingen doorvoeren.

18. Het EIT heeft structureel te weinig personeel om zijn taken uit te kunnen voeren, zoals ook is bevestigd in verschillende verslagen van de Rekenkamer en is erkend door de raad van bestuur van het EIT. De Europese Commissie is gevraagd iets te doen aan het structurele personeelstekort van het EIT en voor toereikende middelen te zorgen in de personeelsformatie. Helaas zijn deze verzoeken niet ingewilligd. Ondanks het structurele personeelstekort heeft het EIT zijn foutenfrequentie onder het gemiddelde voor Horizon 2020 weten te houden, met dank aan zijn verbeterde subsidiezeekerheidsstrategie. Door de sterke stijging van het aantal begunstigden van subsidies en het aantal ambitieuze doelen voor het MFK 2021-2027 kan het EIT mogelijk echter niet dezelfde hoeveelheid controles aanhouden zonder meer medewerkers aan activiteiten in verband met subsidiebeheer te laten werken.

AUTEURSRECHT

© Europese Unie, 2020.

Het beleid van de Europese Rekenkamer (ERK) inzake hergebruik is geregeld bij [Besluit nr. 6-2019 van de Europese Rekenkamer](#) over het opendatabeleid en het hergebruik van documenten.

Tenzij anders aangegeven (bijv. in afzonderlijke auteursrechtelijke mededelingen), wordt voor inhoud van de ERK die eigendom is van de EU een licentie verleend in het kader van de [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)-licentie](#). Dit betekent dat hergebruik is toegestaan mits de bron correct wordt vermeld en wijzigingen worden aangegeven. De hergebruiker mag de oorspronkelijke betekenis of boodschap van de documenten niet wijzigen. De ERK is niet aansprakelijk voor mogelijke gevolgen van hergebruik.

U dient aanvullende rechten te verwerven indien specifieke inhoud personen herkenbaar in beeld brengt, bijvoorbeeld op foto's van personeelsleden van de ERK, of werken van derden bevat. Indien toestemming wordt verkregen, wordt hiermee de bovengenoemde algemene toestemming opgeheven en zullen beperkingen van het gebruik daarin duidelijk worden aangegeven.

Wilt u inhoud gebruiken of reproduceren die geen eigendom van de EU is, dan dient u de auteursrechthebbende mogelijk rechtstreeks om toestemming te vragen.

Software of documenten waarop industriële-eigendomsrechten rusten, zoals octrooien, handelsmerken, geregistreerde ontwerpen, logo's en namen, zijn uitgesloten van het beleid van de ERK inzake hergebruik; hiervoor wordt u ook geen licentie verleend.

De groep institutionele websites van de Europese Unie met de domeinnaam "europa.eu" bevat links naar sites van derden. Aangezien de ERK geen controle heeft over deze sites, wordt u aangeraden kennis te nemen van hun privacy- en auteursrechtbeleid.

Gebruik van het logo van de Europese Rekenkamer

Het logo van de Europese Rekenkamer mag niet worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming van de Europese Rekenkamer.